ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 53.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 12-го Іюля — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 12-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Іюля.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч., и проч., и проч..

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ Нашимъ подданнымъ.

При благословеніи Всещедраго Благодѣющаго Намъ Бога, бракосочетаніе Любезнѣйшей Нашей Дочери, Великой Княжны Ольги Николаевны, съ Наслѣднымъ Принцемъ Виртембергскимъ, совершено по правиламъ Нашей Церкви Православной 1-го сего Іюля, въ день, ознаменованный для Насъ рожденіемъ Любезнѣйшей Супруги Нашей, Государыни Императрицы Александры Ѳеодоровны и Нашимъ счастливымъ съ Нею двадцати-девяти-лѣтнимъ бракомъ. Поручая снова, при семъ радостномъ торжествѣ, будущую судьбу Любезнѣйшей Дочери Нашей и Супругъ ихъ, съ твердымъ упованіемъ на милость Его, Мы призываемъ и всѣхъ вѣрныхъ Нашихъ подданныхъ, вознести вмѣстѣ съ Нами къ Всевышнему Его Престолу, теплыя мольбы о дарованіи постояннаго, незыблемаго благоденствія Любезнымъ сердцу Нашему Новобрачнымъ.

Данъ въ Петергофѣ, въ 1 й день Іюля, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ сорокъ шестое, Царствованія Нашего въ двадцать первое.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

—

Указъ Правительствующему Сенату.

Министра Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника *Уварови*, во изъявленіе особенной Нашей признательности къ неусыпнымъ трудамъ его на поприщѣ Государственной службы и къ заслугамъ, ознаменованнымъ въ продолженіе многолѣтняго управленія Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія, Всемилостивѣйше жалуемъ въ Графское Россійской Имперіи достоинство, съ нисходящимъ отъ него потомствомъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Петергофъ,
1-го Іюля 1846 года.

—

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go Lipca.

NAJWYŻSZY MANIFEST.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Obwieszczamy wszystkim wiernym NASZYM poddanym.

Za błogosławieństwem Najdobrotliwszego Łaskami Darzącego NAS Boga, obrzęd ślubu Najukochańszéj Córy NASZEJ, WIELKIEJ XIĘŻNICZKI OLGI NIKOŁAJEWNY z Xięciem Następcą Wirtembergskim, odbył się podług obrządku NASZEGO Prawosławnego Kościoła, 1-go Lipca, w dniu pamiętnym dla NAS urodzeniem Najukochańszéj Małżonki NASZEJ, CESARZOWEJ ALEXANDRY TEODORÓWNY i NASZEM szczęśliwém z NIĄ dwudziesto-dziewięcio-letniem małżeństwem. Polecając raz jeszcze, przy téj radosnéj uroczystości, przyszły los Najukochańszéj Naszéj Córki i Jéj Małżonka, Wszechmocnéj Opiece Króla Królów, z pełną ufnością w Jego miłosierdziu, Wzywamy też wszystkich wiernych NASZYCH poddanych, aby wraz z NAMI zanieśli do tronu Najwyższego gorące modły o udzielenie stałéj, niezachwianéj pomyślności dla Ukochanych sercu NASZEMU Nowożeńców.

Dan w Peterhofie, 1-go Lipca, roku od Narodzenia Pańskiego tysiąc ośmset cztérdziestego szóstego, Panowania NASZEGO dwudziestego piérwszego.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

—

UKAZ DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Ministra Narodowego Oświecenia, Rzeczywistego Radzcę Tajnego *Uwarowa*, na okazanie szczególnéj NASZÉJ wdzięczności za niezmordowane jego prace w zawodzie publicznéj służby, jako też za położone zasługi w ciągu wieloletniego zarządu Ministerstwem Narodowego Oświecenia, Najłaskawiéj wynosimy na godność Hrabiego Cesarstwa Rossyjskiego, z pochodzącém od niego potomstwem.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

Peterhof,
1-go Lipca 1846 roku.

—

Высочайшими Грамотами, 1 го Іюля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Александра Невскаго: Товарищъ Министра Народнаго Просвѣщенія, Тайный Совѣтникъ, Князь *Ширинскій-Шихматовъ*, и Попечитель С Петербургскаго Учебнаго Округа, Тайный Совѣтникъ *Мусинъ-Пушкинъ*.

— Директоръ Канцеляріи Министра Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Коломбскій*, въ воздаяніе отлично-усердной и ревностной службы и постоянныхъ трудовъ, по засвидѣтельствованію Министра Народнаго Просвѣщенія, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Владиміра 3 й степени.

— Высочайшимъ Приказомъ, 26 го Іюня, Свиты Его Императорскаго Величества Генералъ-Маіоръ *Гогель* назначенъ Помощникомъ Начальника Главнаго Штаба войскъ, на Кавказѣ находящихся, съ оставленіемъ въ Свитѣ Его Величества.

— Дѣвица Елена *Денъ*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

—

По случаю временнаго отсутствія Начальника Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества изъ С. Петербурга, (10 Іюня), Всемилостивѣйше повелѣно: Морскимъ Министерствомъ управлять до возвращенія Генералъ-Адъютанта Князя *Меншикова*, Члену Государственнаго Совѣта Генералъ-Адъютанту *Перовскому*.

—

По полученному въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ свѣдѣнію, Правительство Соединенныхъ Американскихъ Штатовъ, по случаю войны возникшей между сими Штатами и Мексиканскою Республикою, положило держать въ дѣйствительной и строгой блокадѣ Мексиканскіе порты на Атлантическомъ и Тихомъ Океанахъ.

По приказанію Г. Министра Финансовъ, отъ Департамента Внѣшней Торговли доведено о семъ до свѣдѣнія Россійскаго купечества и мореходцевъ.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, въ 28 й день Февраля, Высочайше повелѣть соизволилъ, чтобы лица, отправляющіеся въ Іерусалимъ для поклоненія Святымъ мѣстамъ, снабжаемы были паспортами безденежно.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 19 Іюня.

26-го с. м., чрезвычайный прусскій посланникъ, тайный совѣтникъ Гр. Арнимъ, представилъ Е. В. Императору вѣрительныя свои грамоты.

— Императоръ пожаловалъ высочайшимъ кабинетнымъ декретомъ, слѣдующія награды—начальству, гминамъ и частнымъ лицамъ, отличившимся, во время послѣднихъ смятеній въ Галиціи, вѣрностію при исполненіи своихъ обязанностей и примѣрнымъ усердіемъ: а) большую золотую медаль на лентѣ, Матвѣю Станкевичу бургомистру въ Вадовицахъ и управителю имѣнія Бржеще, Аловзію Темпль, б) среднюю золотую медаль на лентѣ, дорожному смотрителю Францишку Штановичу, въ Бржескѣ: Бохенскаго округа:—синдику Леопольду Лебенштейну, въ Скавинѣ; Михаилу Парплевичу въ Неполомицахъ, и бургомистру Адольфу Кошинѣ въ Ржешовѣ; в) малую золотую медаль на лентѣ: Іосифу Стальскому, судьѣ въ м. Лысой-Горѣ; Димитрію Кухару, судьѣ въ Рычиковѣ и Черномъ Дунайцѣ; Ивану Компердѣ, Якову Хлебеку, жителямъ Сандецкаго округа; Ивану Смѣловскому и Андрею Сенявскому, синдикамъ Ясловскаго округа, коимъ въ то же время назначено по 100 рейнскихъ гульденовъ денежной награды. Кромѣ сихъ наградъ, Императоръ пожаловалъ многимъ гминамъ и частнымъ лицамъ значительныя денежныя пособія, а двѣ гмины: Черный Дунаецъ и Подчервонне, получили высочайшія благоволенія.

— Кавалеръ Маркези получилъ орденъ Желѣзной Короны, за отдѣлку памятника Императору Францу, воздвигнутаго въ столицѣ. Статуя Императора, въ 17½ футовъ вышиною и въ 22,300 фунтовъ вѣсомъ, поставлена на осмигранной колоннѣ, покрытой релье-

Przez Najwyższe Dyplomata, 1-go Lipca, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami Orderu Św. Alexandra Newskiego: Towarzysz Ministra Narodowego Oświecenia, Radzca Tajny, Xiąże *Szyryński-Szychmatow*, i Kurator St. Petersburskiego Naukowego Okręgu, Radzca Tajny *Musin-Puszkin*.

— Dyrektor Kancellaryi Ministra Narodowego Oświecenia, Rzeczywisty Radzca Stanu *Komowski*, w nagrodę gorliwością odznaczającéj się służby i niezmordowanych trudów, po zaświadczeniu Ministra Narodowego Oświecenia, Najłaskawiéj mianowany Kawalerem Orderu Św. Włodzimierza 3-ej klassy.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 26-go Czerwca, Orszaku Jego Cesarskiej Mości Jenerał-Major *Gogiel*, mianowany Pomocnikiem Naczelnika Głównego Sztabu wojsk, na Kaukazie znajdujących się, z pozostaniem w Orszaku Jego Cesarskiej Mości.

— Panna Helena *Dehn*, Najłaskawiéj mianowaną została Frejliną Jéj Cesarskiej Mości.

—

Z powodu czasowéj nieobecności w Petersburgu Naczelnika Głównego Sztabu Morskiego J. C. Mości (10-go Czerwca, Najłaskawiéj rozkazano zarządzać Ministerstwem Morskiem, do powrotu Jenerał-Adjutanta Xięcia *Menszikowa*, Członkowi Rady Państwa, Jenerał-Adjutantowi *Perowskiemu*.

—

Podług otrzymanego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych doniesienia, Rząd Zjednoczonych Stanów Ameryki, z powodu wojny, wynikłéj między temi Stanami i Rzeczpospolitą Mexykańską, postanowił trzymać w rzeczywistéj i ścisłéj blokadzie porty Mexykańskie na Oceanach: Atlantyckim i Spokojnym.

Z polecenia P. Ministra Skarbu, Departament handlu zewnętrznego z wiadomił o tém kupców i żeglarzy Rossyjskich.

— Jego Cesarska Mość w skutek najpoddanniejszego przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyżéj dnia 24 Lutego r. b. rozkazać raczył: „aby osobom, udającym się do Jerozolimy, dla oddania czci miejscom świętym, wydawane były zagraniczne paszporta bez opłaty.“

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austryja.

Wiedeń, 30 czerwca.

Dnia 26-go b. m. nadzwyczajny Poseł Pruski, Tajny Radzca Hr. Arnim, miał zaszczyt złożyć Monarsze uwierzytelniające go listy.

— J. K. Mość raczył przeznaczyć Najwyższym rozkazem gabinetowym następne nagrody dla władz, gmin i osób prywatnych, które w czasie ostatnich zaburzeń Galicyjskich, odznaczyły się wiernem wykonaniem swoich obowiązków i przykładną gorliwością, a mianowicie: a) wielki złoty medal na wstążce otrzymali: Mateusz Stankiewicz, burmistrz w Wadowicach, i rządzca dobr Brzeszcze, Aloizy Temple: b) średni złoty medal na wstążce: drożnik Franciszek Sztanowicz w Brzesku, cyrkule Bocheńskim: syndyk Leopold Loebenstein w Skawinie Michał Parplewicz w Niepołomicach, i Burmistrz Adolf Koszyna w Rzeszowie; c) mały złoty medal na wstążce: Józef Stelmach, sędzia w Łysej Górze, Dymitr Kuchar, sędzia w Ryczykowie, i Czarny Dunajec, Jan Komperda, Jakób Chlebek, mieszkańcy cyrkułu Sandeckiego: Jan Smiałowski i Andrzéj Sieniawski, Syndycy w cyrkule Jasłowskim, którym zarazem wyznaczono po 100 zł. reń. nagrody pieniężnéj. Oprócz powyższych nagród, J. C. K. Mość wyznaczyć raczył wielu gminom i pojedyńczym osobom znaczne zasiłki pieniężne, a dwie gminy: Czarny Dunajec i Podczerwone, otrzymały pochwały w Najwyższém J. C. K. Mości imieniu.

— Kawaler Marchesi otrzymał order Żelaznéj Korony, za piękny pomnik Cesarza Franciszka, którym przyozdobił stolicę. Posąg Cesarza, mający 71½ stóp wysokości a ważący 22,300 funtów, spoczywa na ośmiokątnym słupie okrytym płaskorzeźbą. Sam zaś słup wychodzi ze środka

фами. Колонна стоитъ на продолговатомъ четыреугольникѣ, на коемъ, съ одной стороны начертаны слова, изъ завѣщанія въ Бозѣ почивающаго Монарха:

Amorem meum populis meis.

А съ другой, слѣдующія слова:

Imp. Francisco I. Pio. Justo. Forti. Pacifico.
Patri Patriae, Augusto Parenti.
Ferdinandus I. Austriae. Imp. MDCCCXXXXVI.

— Говорятъ, что посольскій постъ въ Копенгагенѣ будетъ вскорѣ замѣщенъ, подобно тому, какъ замѣщены такіе же посты въ Стокгольмѣ и въ Швейцаріи. Въ скоромъ времени назначены также будутъ посланники въ Лиссабонъ и Гамбургъ, а въ слѣдующемъ году, въ Вашингтонъ. О возстановленіи дипломатическихъ сношеній съ Испаніею, прекратившихся уже болѣе десяти лѣтъ, еще ничего не слышно.

Съ границъ Галиціи, 25 Іюня.

Здѣшнее правительство занимается возстановленіемъ порядка, и опредѣленіемъ повинностей съ крестьянъ. Говорятъ, что нынѣшняя барщина будетъ замѣнена денежною платою, полагая по 30 до 40 крейцеровъ съ одного морга земли.

— Довесенія о настоящемъ урожаѣ получаются со всѣхъ сторонъ самыя благопріятныя. Сообщаютъ что старожилы не помнятъ столь изобильной и ранней жатвы. То же сообщаютъ и изъ Венгріи, гдѣ 5-го Іюня началась уже жатва.

Франція

Парижъ, 3 Іюля.

Вчера, палата перовъ, приняла 103 голосами противъ 9, бюджетъ доходовъ на 1847 годъ, а сегодня засѣданія палатъ, 1846 года, были закрыты по королевскому повелѣнію.

— Французскій флотъ вышелъ изъ Пальмы въ Тунисъ.

— Ибрагима-пашу ожидаютъ сюда къ Іюльскимъ празднествамъ. Въ *Presse* пишутъ, что Мегмедъ-Али объявилъ консуламъ иностранныхъ государствъ въ Александріи, что намѣревается отправиться въ Константинополь, по чему полагаютъ, что онъ возвращаясь оттуда, посѣтитъ Европу.

— Кардиналъ Бернс, архіепископъ Эсскій, такъ сильно боленъ, что опасаются за его жизнь.

— Говорятъ, что Папа Пій IX. предложилъ Г. Росси, для французскаго духовенства кардинальскую шляпу, предоставляя Королю выборъ новаго кардинала.

— Перонскій судъ передалъ суду исправительной полиціи дѣло Д ра Конно, и находящагося въ отсутствіи камердинера принца Лудовика, обвиняемыхъ въ содѣйствіи къ побѣгу принца.

— Въ Парижѣ начали издавать новый журналъ подъ заглавіемъ: *la Colonne*. Журналъ этотъ издается совершенно въ пользу принца Лудовика Наполеона; и первый номеръ украшенъ изображеніемъ императорскаго орла.

— Сегодня разнесся по Парижу слухъ, будто бы произошли важныя недоразумѣнія между командиромъ англійскаго поста на мексиканскомъ заливѣ, и командиромъ блокирующей американской эскадры. Къ недоразумѣнію сему подали поводъ прокрадывавшіяся въ гавань англійскія купеческія суда.

5 *Іюля.*

Маршалъ Сультъ намѣренъ отказаться отъ званія предсѣдателя министровъ и вести частную жизнь; говорятъ, что и министръ торговли, г-нъ Кюненъ Гриденъ, хочетъ отказаться отъ дѣлъ, по слабости здоровья, и что на его мѣсто поступятъ г-нъ Биньонъ или г-нъ Сальо.

— Въ полученныхъ изъ Альжира отъ 27 м. м. журналахъ и частныхъ письмахъ нѣтъ ничего новаго.

— Маршалъ Бюжо рѣшился наконецъ остаться генералъ-губернаторомъ Альжиріи; говорятъ, что находящійся теперь въ Африкѣ министръ просвѣщенія, г-нъ Сальванди, склонилъ его къ этому.

— Изъ Океаніи сообщаютъ въ частныхъ письмахъ, что жители островка Уоахине, находящагося въ 20 миляхъ отъ Отаити, убили американскаго матроса, бывшаго въ французской службѣ. Французскій начальникъ, для наказанія туземцевъ за таковой поступокъ, отправилъ на островъ отрядъ войскъ, которые подлужнéй квадратовéй подставы, на которéй з jednéj strony wyryto słowa wyjęte z testamentu zmarłego Monarchy:

Amorem meum populis meis.

Z drugiéj zaś następujące wyrazy:

Imp. Francisco I. Pio, Justo. Forti Pacifico.
Patri Patriae, Augusto Parenti.
Ferdinandus I. Austriae. Imp. MDCCCXXXXVI.

— Mówią, że posada poselska, od kilku lat wakująca w Kopenhadze, ma być nanowo obsadzona, tak jak niedawno miało to już miejsce w Sztokholmie i przy związku Szwajcarskim. Wkrótce także wysłani będą Posłowie do Lizbony i Hamburga, w roku zaś przyszłym do Washingtonu: ale o przywróceniu stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią, przerwanych przeszło od lat dziesięciu, nic wcale nie słychać.

Z nad granicy Galicyi, 25 czerwca.

Władze przywracają porządek i zajmują się urządzeniem stosunków włościan z dziedzicami. Mówią, że dotychczasowa pańszczyzna ma być spłacona, licząc od jednego morga po 30 lub 40 krajcarów.

— Wiadomości o tegorocznych żniwach są ze wszech stron najpomyślniejsze. Piszą, że najstarsi ludzie nie pamiętają tak obfitych i wczesnych zbiorów. Toż samo donoszą z Węgier, gdzie już d. 5 czerwca żniwa się rozpoczęły.

Francya.

Paryż, 3 lipca.

Izba Parów uchwaliła wczoraj 103 głosami przeciw 9 budżet dochodów na rok 1847, dzisiaj zaś posiedzenia Izb na rok 1846, odezwą Królewską zamknięte zostały.

— Flota francuzka wypłynęła z Palmy do Tunetu.

— Ibrahim-Basza spodziewany jest tu na uroczystości lipcowe. *Presse* donosi, iż Mehmed Ali oświadczył Konsulom obcych mocarstw w Alexandryi, że ma zamiar udać się do Stambułu; sądzą zatém, że wracając z pomienionéj stolicy, zwiedzi Europę.

— Kardynał Bernet, Arcybiskup z Aix, tak mocno jest słaby, że się obawiają o jego życie.

— Słychać, że Pius IX-ty ofiarował P. Rossi nowy kapelusz Kardynalski dla Kościoła francuzkiego, pozostawując Królowi wybór kandydata.

— Trybunał Peronny odesłał do sądu policyi poprawczéj sprawę Dr. Conneau i nieobecnego kamerdynera Xięcia Ludwika, z powodu dopomożenia do ucieczki pomienionemu Xięciu.

— W Paryżu zaczął wychodzić nowy dziennik pod tyt. *la Colonne*. Ten dziennik wydawany jest zupełnie w interessie Xięcia Ludwika Napoleona, i piérwszy numer przyozdobiony jest wizerunkiem Cesarskiego orła.

— Dziś rozeszła się wieść po Paryżu, że zaszły ważne nieporozumienia między dowódzcą stacyi angielskiéj na Odnodze Mexykańskiéj i dowódzcą blokującéj eskadry amerykańskiéj. Do tego nieporozumienia dały jakoby powód wdzierające się do portu kupieckie okręty angielskie.

Dnia 5 lipca.

Marszałek Soult chce złożyć prezesostwo gabinetu i żyć prywatnie; mówią także, że i Minister handlu, P. Cunin Gridaine, dla słabości zdrowia usunie się od spraw publicznych, a miejsce jego oddane będzie P. Bignon lub P. Saglio.

— Dzienniki i listy z dnia 27-go z. m. z Algieru nadeszłe, nie zawierają nic nowego.

— Marszałek Bugeaud dał się skłonić do zatrzymania jeszcze Gubernatorstwa jeneralnego Algieryi; mówią, że bawiący obecnie w Afryce Minister oświecenia, P. Salvandy, najwięcéj w tym względzie wpłynął na Marszałka.

— Według prywatnych listów z Oceanii, mieszkańcy wysepki Uahine, leżącéj o 20 mil na zachód Otahity, zamordowali Amerykańskiego majtka, zostającego w służbie francuzkiéj. Dowodzca francuzki chcąc ich za to ukarać, wysłał przeciw nim oddział wojska, który ze strata odparty został. Otahitanie tak są przeciw Fran-

рый былъ отраженъ съ урономъ. Отаитяне такъ ожесточены противъ Французовъ, что намѣреваются атаковать Папеити, и сжечь этотъ городъ; поэтому чиновники ночуютъ въ блокаузахъ. Кто только можетъ, тотъ бѣжитъ съ этого злополучнаго острова.

— Подполковникъ Брюа намѣренъ проситься въ отставку, чтобы удалиться съ острова Отаити, гдѣ не предвидитъ онъ никакого успѣха.

7 Іюля.

Вчера обнародовано королевское постановленіе о распущеніи палатъ. Избирательныя коллегіи созваны къ 1 Августа, а палаты къ 17 того же мѣсяца.

— Монсиньоръ Форнари, который уже пять лѣтъ состоитъ Нунціемъ при французскомъ дворѣ, утвержденъ въ этомъ званіи Папою Піемъ IX.

— Г. Гизо поѣдетъ, для отдохновенія, въ Валь-Риши, графъ Дюшатель будетъ исправлять его должность.

— Г-нъ Тьеръ намѣревается посѣтить въ этомъ году Альжирію, куда онъ отправится съ генераломъ Ламорисьеромъ.

— Старшій генералъ арміи, Марше, умеръ въ Сенъ-Денн, 87 лѣтъ отъ роду. Онъ вступилъ въ службу въ послѣднее время царствованія Лудовика XVI и участвовалъ во всѣхъ компаніяхъ во времена республики и имперіи.

— Сэръ Робертъ Пиль писалъ къ знакомымъ своимъ въ Парижъ, что около 15-го с. м., выѣдетъ изъ Лондона въ сію столицу, гдѣ пробудетъ нѣсколько дней, а потомъ отправится въ Италію.

— Слышно, что принцу Людовику Наполеону отказано въ пропускѣ во Флоренцію, къ находящемуся тамъ его родителю.

— Въ *Sentinelle des Pyrénées* пишутъ, что генералъ Нарваэзъ выѣхалъ 2 с. м. изъ Байонны въ Парижъ.

— Свеклосахарные заводы опять усилили свое производство; во Франціи до конца Мая выдѣлано было на нихъ сахара до 4 милліоновъ килограмовъ болѣе противу прошедшаго года; уплаченная казнѣ пошлина составляетъ 2½ мил. фр.

— Генералъ Кавеньякъ отмстилъ Арабамъ за избіеніе Французовъ; отправясь 22 числа съ колонною своею къ маррокской границѣ, по слѣдамъ Абд-эль-Кадера, онъ былъ аттакованъ Арабами во время починки дороги при Джемма-Газаутъ. Предвидя это нападеніе, генералъ Кавеньякъ искуснымъ поворотомъ занялъ тылъ Арабовъ, разбилъ ихъ, положилъ 500 чел. на мѣстѣ и захватилъ много плѣнныхъ.

Англія

Лондонъ, 2 Іюля.

Министерство виговъ встрѣтитъ большія затрудненія по ирландскимъ дѣламъ. Послѣднее письмо О'Коннеля къ бывшему собранію репила въ Дублинѣ, не уменьшаетъ въ этомъ отношеніи опасеній виговъ. Ирландцы ожидаютъ отъ новаго правительства радикальныхъ преобразованій, которыя для всякаго англійскаго кабинета, почти не удобоисполнимы. О'Коннель за обѣщаемое съ своей стороны содѣйствіе, предлагаетъ кабинету лорда Росселя слѣдующія условія: 1) уничтоженіе неравнаго количества представителей Ирландіи въ парламентѣ; 2) общая свобода балотировки; 3) введеніе улучшенныхъ законовъ по городскому управленію; 4) уничтоженіе неравенства правъ обѣихъ церквей въ Ирландіи; 5) учебное и религіозное воспитаніе для всякаго вѣроисповѣданія, свободное отъ посторонняго вліянія, справедливость для всѣхъ; 6) обложеніе податью живущихъ за границею Ирландцевъ; 7) опредѣленіе отношеній мелкихъ арендаторовъ; 8) вознагражденіе арендаторовъ за значительное удобреніе земель; 9) воспрещеніе землехозяевамъ изгонять арендаторовъ и описывать ихъ движимость, а также отбирать за долги хлѣбъ на полѣ, и 10) перемѣна настоящей системы чиновниковъ въ графствахъ. Въ *Times* признаютъ, что наступило время, когда Ирландія не можетъ оставаться при прежнихъ постановленіяхъ, и требуетъ непремѣннаго и скораго улучшенія положенія. Г. Пиль,—пишутъ въ *Times*,—сказалъ правду, хотя и слишкомъ поздно, въ своей послѣдней рѣчи въ нижней палатѣ, что Ирландія должна быть уравнена въ правахъ съ Англіею. Но сколько же должно произойти перемѣнъ, чтобы это могло осуществиться? Самымъ лучшимъ желаніямъ правительства представятъ всегда противу тѣ же препятствія, которыя

cuzom rozjątrzeni, że zamierzają uderzyć na Papei i spalić to miasto; z tego powodu urzędnicy sypiają w blokhauzach. Kto tylko może, opuszcza tę nieszczęśliwą wyspę.

— Podpółkownik Bruat postanowił opuścić służbę, w celu wydalenia się z Otahiti, gdzie się nic pomyślnego nie spodziéwa.

Dnia 7 lipca.

Wczoraj ogłoszono postanowienie Królewskie rozwiązujące Izbę Deputowanych. Kolegia wyborcze zwołane są na dzień 1 Sierpnia, a Izby na 17 ty pomienionego miesiąca.

— Mons. Fornari, piastujący już od lat kilku Nuncyaturę przy dworze francuzkim, otrzymał od Piusa IX go potwierdzenie tegoż urzędu.

— P. Guizot jedzie na wypoczynek do Val-Richer, jego zaś ministerstwo obejmie tymczasowo Hr. Duchatel.

— P. Thiers zamierza w tym roku zwiedzić Algieryą; w podróż do tego kraju uda się z Jenerałem Lamoricière.

— Najstarszy Jenerał armii, Marchais, umarł w St. Denis w 87-m roku życia swego. Wszedł do służby przy końcu panowania Ludwika XVI-go i należał do wszystkich wypraw za Rzeczypospolitéj i Cesarstwa.

— Sir Robert Peel pisał do kilku swoich przyjaciół, mieszkających w Paryżu, że jeszcze przed 15-m b. m wyjedzie z Londynu, parę dni zabawi w Paryżu, i następnie uda się do Włoch.

— Mówią, że Xiążę Ludwik Napoleon miał otrzymać urzędowe zawiadomienie, że mu nie wolno udać się do ojca, do Florencyi.

— *Sentinelle des Pyrénées* donosi, że Jenerał Narvaez wyjechał 2-go b. m. z Bajonny do Paryża.

— Cukrownie burakowe znowu się podniosły we Francyi, do końca bowiem Maja wyrobiły 4,000,000 kilogramów cukru więcéj, jak w roku zeszłym, co przyniosło skarbowi półtrzecia miliona dochodu.

— Jenerał Cavaignac pomścił się na Arabach, za zdradliwe wyrznięcie Francuzów. Dnia 22 czerwca udał się on z oddziałem wojska ku granicom Marokkańskim, w celu doścignienia Abd el-Kadera; tymczasem Arabowie uderzyli na Francuzów, zajętych budowaniem drogi w pobliżu Dżemma-Gazaut, Jenerał Cavaignac, przewidując ten napad, zwrócił się, wziął tył Arabom, 500 położył na placu i wielu pojmał jeńców.

Anglia.

Londyn, 2 lipca.

Największe trudności, jakich przyszłe ministerstwo, Wigów doświadczy, powstaną, według powszechnego mniemania, ze stosunków Irlandyi; jakoż ostatnie pismo O'Connella, do onegdajszego zgromadzenia Repealów w Dublinie, nie zmniejsza w tym względzie obawy Wigów. Irlandczykowie oczekują od nowego rządu radykalnych reform swego położenia, które dla każdego angielskiego gabinetu może jeszcze byłyby niepodobne. O'Connell bowiem za obiecywane swe wsparcie gabinetowi Lorda Russell podaje następujące warunki: 1) Zniesienie nierównéj reprezentacyi Irlandyi w Parlamencie. 2) Powszechna wolność głosowania. 3) Zaprowadzenie lepszego prawa municypalnego. 4) Zniesienie nierówności obudwóch kościołów w Irlandyi. 5) Naukowe i religijne wychowanie dla każdéj wiary, wolne od wpływu obcego; sprawiedliwość dla wszystkich, wyższość dla nikogo. 6) Nałożenie podatku na mieszkających za granicą Irlandczyków. 7) Urządzenie stosunków drobnych dzierżawców. 8) Wynagrodzenie dzierżawców za kosztowne ulepszenia gruntowe. 9) Wzbronienie właścicielom prawa wypędzenia dzierżawców i zabierania ich sprzętów, tudzież grabienia za należność plonów na pniu; i 10) Zmiana teraźniejszego systemu urzędników w hrabstwach. *Times* przyznaje, iż nadszedł czas, że Irlandya nie może być według dotychczasowego sposobu rządzona, i że konieczność wymaga prędkiego zaradzenia jéj złemu położeniu. „P. Peel, pisze *Times*, mówił prawdę, lubo za późno, w ostatniéj swéj mowie w Izbie Niższéj: że Irlandya powinna być postawiona na równéj stopie z pobratymczym krajem. Ale ileż to zmian zajść musi, aby to mogło nastąpić? Najlepszym chęciom rządu stanie zawsze na zawadzie taż sama przeszkoda, któréj przeszłe rządy i przeszłe wieki nie zdołały pokonać. Chcemy tu mówić o charakterze narodowym. Jest on uparty do niepokonania, i twardy do nie zmiękczenia. Sto trzy-

рыя не могли быть побѣждены минувшими правительствами и минувшими столѣтіями. Мы здѣсь имѣемъ въ виду національный характеръ. Онъ упрямъ до непреодолимости и твердъ безъ смягченія. Ста тридцати лѣтъ достаточно было для соединенія въ одно цѣлое Британцевъ съ Саксонцами; 150 лѣтъ образовали изъ Саксонцевъ и Норманновъ одинъ народъ; но семь сотъ лѣтъ остались безъ успѣха въ отношеніи соединенія Англичанъ съ Ирландцами. Они, правда, имѣютъ общій языкъ, общій законъ, общаго монарха; но обычаи и предразсудки могущественнѣе законовъ, династій и слова, ибо пережили всѣ событія и вліянія семи сотъ. Ирландцы жили между нами, но не съ нами; они пребывали трудились и пріобрѣтали у насъ, но ни нашихъ обыкновеній, ни нашей любви къ выгодному образу жизни и опрятности, ни нашей экономіи, ни нашего благоразумія они усвоить не хотѣли или не могли. Впрочемъ отъ—чего бы это ни происходило, достовѣрно то, что особенное свойство ирландскаго народа — не принимать никакого посторонняго вліянія, было и есть самымъ важнымъ препятствіемъ правительству къ улучшенію состоянія сей страны.

— Въ Придворной газетѣ напечатано, что лордъ Фр. Эгертонъ возведенъ въ броклейскіе Виконты и Элесмерскіе графы, а члены парламента: Франкландъ-Леви, Пекингтонъ, Джонъ Гладстонъ, Гугъ, Файльденъ и Вернеръ, а также сэръ Мозе Монтефіоре, возведены въ Бароны. Осмнадцать подполковниковъ и одинъ маіоръ, находящіеся въ восточной Индіи, за отличіе въ сраженіяхъ при рѣкѣ Сутледжѣ, пожалованы кавалерами ордена бани.

— Г. Кобденъ писалъ изъ Манчестера къ одному изъ здѣшнихъ своихъ друзей, что къ окончательнымъ засѣданіямъ онъ не пріѣдетъ уже въ Лондонъ, и что по крайней мѣрѣ еще цѣлый годъ не будетъ участвовать въ общественныхъ дѣлахъ, по поводу оскудѣвшаго здоровья и домашнихъ обстоятельствъ.

— Въ Ирландской газетѣ *Cork Examiner* напечатано о теперешнемъ состояніи картофеля на поляхъ слѣдующее: Довесенія, получаемыя изъ разныхъ окрестностей, недозволяютъ намъ сомнѣваться въ томъ, что прошлогодняя болѣзнь картофеля снова появляется у насъ, и не только близъ нашего города, но и во многихъ дальнѣйшихъ окрестностяхъ. Намъ весьма непріятно сообщать такое печальное извѣстіе, но такъ какъ со всѣхъ сторонъ поступаютъ къ намъ жалобы по сему предмету, то мы сочли неумѣстнымъ сохранять оное втайнѣ.

3 *Іюля.*

Королева и весь дворъ пріѣхали сюда вчера, вечеромъ, съ острова Вайтъ. Лордъ Джонъ Россель, немедленно явился къ Ея Величества съ докладомъ, на которомъ утвержденъ слѣдующій составъ новаго министерства. Предсѣдатель тайнаго совѣта, маркизъ Ландсоунъ; хранитель печати, графъ Минто; министръ внутреннихъ дѣлъ, сэръ Георгъ Грей; министръ иностранныхъ дѣлъ, лордъ Пальмерстонъ; министръ колоній, графъ Грей; первый лордъ казначейства, лордъ Джонъ Россель; канцлеръ казенной палаты, сэръ Карлъ Вудъ; канцлеръ герцогства Ланкастерскаго, лордъ Кампбель; генералъ-казначей, Г. Маколей; первый комиссаръ лѣсовъ, Г. Морпетъ; генералъ почтъ-директоръ, маркизъ Кланрикардъ; предсѣдатель коммерческой палаты, графъ Кларендонъ; президентъ Остъ-Индскаго контроля, сэръ Джонъ Гобгоузъ; статсъ-секретарь Ирландіи, Г. Лабушеръ; первый лордъ адмиралтейства, графъ Ауклендъ. Сверхъ того утверждены: директоромъ монетнаго двора Г. Шель, и секретаремъ военнаго министерства, Г. Фоксъ Моль. Чины не входящіе въ составъ кабинета: намѣстникъ Ирландіи, графъ Беборо; главнокомандующій арміею, герцогъ Веллингтонъ, и генералъ-артиллеріи, маркизъ Англези. Второстепенныя должности еще не замѣщены.

— Въ *Globe* пишутъ, что въ Сити всѣ довольны настоящимъ составомъ кабинета.

— Консервативные журналы одобряютъ поведеніе герцога Веллингтона, который и при кабинетѣ виговъ умѣлъ остаться главнокомандующимъ войсками.

— Владѣлецъ значительной фабрики близъ Престона, у котораго работало отъ 1,000 до 1,200 человѣкъ, объявилъ своимъ работникамъ, что по поводу принятія закона о хлѣбѣ, съ наступающей недѣли, возвыситъ имъ плату.

— Клубъ реформы даетъ сегодня большой обѣдъ для Ибрагима-Паши. Въ *Globe* помѣщено описаніе блюдъ, приготовленныхъ по этому случаю.

dzieści lat wystarczyły do zlania w jedno Brytańczyków z Saxonami; 150 lat utworzyły z Saxonów i Normanów jeden naród, ale 700 lat jeszcze nic nie uczyniły do połączenia Anglików z Irlandczykami. Wprawdzie mają oni wspólną mowę, wspólne prawa, wspólnego Monarchę, ale obyczaje i przesądy, potężniejsze niż prawo, niż dynastye, niż mowa, przeżyły wszelkie zdarzenia i wpływy lat siedmiuset. Żyli oni pomiędzy nami, ale nie z nami; mieszkali, pracowali i zarabiali u nas, ale ani naszych zwyczajów, ani naszych sympatyi, ani naszego zamiłowania wygód i czystości, ani naszéj oszczędności i roztropności, przejąć nie chcieli, czy nie mogli. Wreście z jakiejkolwiek to pochodzi przyczyny, rzeczą jest pewną, iż ta osobliwsza własność ludu Irlandzkiego, nie przyjmowania żadnego obcego wpływu, była i jest największą przeszkodą rządowi, do polepszenia stanu tego kraju."

— *Gazeta Nadworna* zawiera nominacyą Lorda Francis Egerton na Wice-Hrabiego Brackley i na Hrabiego Elesmere, a Członków Parlamentu: Frankland Levis, Pakington, John Gladstone, Hoog, Feilden i Verner, jako też Sir Mosesa Montefiore, na Baronetów. Ośmnastu Podpółkowników i jeden Major stojącego w Indyach Wschodnich wojska, za odznaczenie się w bitwach nad rz. Sutlecz, otrzymali krzyże orderu Łaziennego.

— P. Cobden pisał z Manchester do jednego z tutejszych przyjaciół, że już na resztę posiedzeń do Londynu nie przybędzie, i przynajmniéj przez rok jeden wstrzyma się od udziału we wszelkich interessach publicznych, a to z powodu osłabionego zdrowia i prywatnych interessów.

— W Irlandzkiéj gazecie *Cork Examiner* czytamy o teraźniejszym stanie kartofli w polach, co następuje: „Wiadomości, jakie z różnych okolic odbieramy, nie dozwalają wątpić, że choroba kartofli z roku zeszłego znowu się u nas objawia, i to nie tylko w poblizkości naszego miasta, ale i w wielu dalszych okolicach, podczas gdy zarazem podobne wiadomości odbieramy z Kerry. Bolesno nam jest donosić takie nowiny, ale przy tak licznych zewsząd zażaleniach, jakie w tym względzie odbieramy, uznajemy za niewłaściwe zachować je w tajemnicy."

Dnia 3 *lipca.*

Wczoraj wieczorem Królowa z całym swoim dworem wróciła z wyspy Wight. Lord John Russel miał natychmiast, po jéj przybyciu, posłuchanie u Monarchini, na którém zatwierdzony został następujący skład nowego gabinetu. Prezes Tajnéj Rady, Margr. Lansdowne; W. Pieczętarz, Hr. Minto; Minister spraw wewnętrznych, Sir Jerzy Grey; Minister spraw zagranicznych, Lord Palmerston; Minister osad, Hr. Grey; piérwszy Lord skarbowy, Lord John Russel; Kanclerz Izby skarbowéj, Sir Karol Wood; Kanclerz xięztwa Lancaster, Lord Campbell; Jeneralny płatnik, P. Macaulay; piérwszy Kommissarz lasów, P. Morpeth; Pocztmistrz jeneralny, Margr. Clanricarde; Prezes urzędu handlowego, Hr. Clarendon; Prezes kontrolli Indyjskiéj, Sir John Hobhouse; Sekretarz Stanu Irlandyi, P. Labouchére; piérwszy Lord Admiralicyi, Hr. Auckland. Do téj listy dodany jest spis urzędników, dzisiaj zatwierdzonych: Dyrektor mennicy, P. Scheil; Sekretarz wojny, P. Fox Maule. Wyżsi urzędnicy nie będący członkami gabinetu: Lord Namiestnik Irlandyi, Hr. Besborough; naczelny wódz wojska, Xiążę Wellington; Jenerał artylleryi, Margr. Anglesey. Pomniejsze posady nie są jeszcze zapełnione.

— *Globe* donosi, że City wielce jest zadowolone ze składu obecnego gabinetu.

— Dzienniki zachowawcze pochwalają postępowanie Xięcia Wellingtona, że i pod Ministerstwem Whigów zatrzymał naczelne dowództwo.

— Właściciel wielkiéj rękodzielni pod Preston, zatrudniającéj 1,000 do 1,200 osób, oświadczył swoim rzemieślnikom, że z powodu przyjęcia prawa zbożowego, poczynając od przyszłego tygodnia, podniesie im płacę dzienną.

— Klub reformy daje dziś dla Ibrahima-Baszy wielki obiad. Dziennik *Globe* umieścił spis potraw przygotowanych na te biesiadę.

— Одинъ изъ сыновей сэръ Роберта Пиля, служившій поручикомъ во флотѣ, назначенъ за отличіе по службѣ, коммодоромъ.

— Послѣднее дѣйствіе сэръ Р. Пиля, по званію министра, было исходатайствованіе у Королевы пожизненной пенсіи въ 200 фунт. ст. вдовѣ Г. Макъ-Коллочь, извѣстнаго политическаго эконома. Поступокъ этотъ заслуживаетъ тѣмъ болѣе одобренія, что Макъ Коллочь не разъ опровергалъ финансовые проекты перваго министра.

4 Іюля.

Всѣ второстепенныя должности новаго министерства, уже замѣщены. Назначены: секретаремъ адмиралтейства, Г. Вардъ; генералъ-прокуроромъ, сэръ Вильде; лордомъ казначейства, лордъ Эбрингтонъ; помощникомъ статсъ-секретаря министерства внутреннихъ дѣлъ, сэръ Сомервиль; помощникомъ статсъ-секретаря министерства иностранныхъ дѣлъ, Г. Станлей; лордомъ-адвокатомъ Шотландіи, Г. Рутфордъ. Въ должность помощника статсъ-секретаря министерства колоній, назначенъ будетъ Г. Карлъ Бюллеръ или Г. Гоу. Слышно, что герцогъ Норфольскій получитъ званіе оберъ-шталмейстера, такъ какъ герцоги Бедфордскій и Девонширскій, хотя и расположены къ нынѣшнему министерству, не хотѣли принять сего званія.

— Вновь назначенный статсъ-секретарь Ирландіи, г-нъ Лабушеръ, отправится въ Дублинъ не прежде, какъ по закрытіи засѣданій парламента.

— Сэръ Робертъ Пиль еще не пріѣхалъ въ столицу; лордъ Джонъ Россель увѣдомилъ его, что только сегодня новое министерство будетъ образовано; послѣ завтра, бывшіе министры сдадутъ, въ Букингамскомъ дворцѣ, портфели своимъ преемникамъ.

— Недавно снова перешли изъ англиканской въ католическую церковь: Членъ Оксфордскаго университета Давидъ Леви; Г. Э Горнъ, Сутгамитонскій пробстъ, и Леди Джорджіона Фуллертонъ, сестра лорда Гранвила и сочинительница романа *Эллень Мидлетонъ*.

7 Іюля.

Сегодня былъ большой выходъ въ Букингамскомъ дворцѣ. Сэръ Робертъ Пиль и члены прежняго кабинета поднесли Королевѣ печати своихъ министерствъ, а потомъ вновь назначенные министры допущены были къ рукѣ Ея Величества. Послѣ выхода, было засѣданіе тайнаго совѣта, на которомъ Королева вручила вновь назначеннымъ министрамъ печати. Завтра снова будетъ засѣданіе тайнаго совѣта, подъ предсѣдательствомъ Королевы.

— Вчера, обѣ палаты собрались въ установленное время; въ верхней палатѣ, приверженцы прежняго кабинета заняли мѣста на скамьяхъ оппозиціи. Лордъ-канцлеръ лордъ Коттенгамъ занялъ мѣсто на шерстяномъ мѣшкѣ, а предшественникъ его лордъ Линдгурстъ поздравилъ его по этому случаю.

— Изъ Нью-Іорка получены извѣстія отъ 18 Іюня. Орегонскій трактатъ не былъ еще представленъ сенату, потому что предсѣдатель комитета иностранныхъ дѣлъ вышелъ въ отставку. 16 го числа имѣлъ быть избранъ новый предсѣдатель, а потомъ трактатъ будетъ представленъ сенату, который передастъ его на разсмотрѣніе комитета. Въ палатѣ представителей г-нъ Макъ-Довель внесъ протестъ противъ раздѣленія Орегона, но протестъ сей отвергнутъ 156 голосами противъ 35.

Италія.

Римъ, 25 Іюня.

Его Святѣйшество Папа, въ сопровожденіи многихъ находящихся здѣсь кардиналовъ, присутствовалъ вчера при Богослуженіи въ Базиликѣ св. Іоана Латеранскаго. Не смотря на нестерпимый жаръ и удушающій сирокко, народъ толпился по улицамъ и площадямъ, чрезъ которыя проѣзжалъ Папа. Его Святѣйшество отправился въ базилику въ каретѣ, за которою слѣдовало болѣе 60 экипажей, съ кардиналами и придворными чинами. На площади храма, Папа благословилъ народъ, стоявшій на колѣняхъ. По прибытіи въ церковь, началась литургія, которую совершалъ кардиналъ Барберини; потомъ, Папа посѣтилъ дворецъ Сикста V, въ которомъ предмѣстникомъ его учрежденъ музей древностей, и засимъ возвратился въ Квириналъскій дворецъ. Папа приказалъ раздать нищимъ богатую милостыню изъ собственныхъ суммъ.

— Jeden z synów Sir Roberta Peel, będący porucznikiem floty, za gorliwość w służbie mianowany został Kommodorem.

— Ostatnim czynem Sir Roberta Peel jako Ministra, było wyjednanie u Królowéj 200 funt. szter. dożywotniéj pensyi dla P. M'Culloch, sławnego ekonomisty politycznego. Czyn ten na tém większą zasługuje pochwałę, że P. M'Culloch nie raz naganiał zbijał gorliwie projekta finansowe piérwszego Ministra.

Dnia 4 lipca.

Już są obsadzone wszystkie pomniejsze posady nowego ministerstwa. Sekretarzem admiralicyi został P. Ward; Prokuratorem jeneralnym, Sir Wilde; Lordem skarbowym, Lord Ebrington; Podsekretarzem stanu ministerstwa spraw wewnętrznych, Sir Somerville; Podsekretarzem stanu spraw zagranicznych, P. Stanley; Lordem-adwokatem Szkocyi, P. Rotheford. Podsekretarstwo osad, otrzyma albo P. Karol Buller, albo P. Hawes. Słychać, że Xiążę Norfolk będzie Wielkim Koniuszym, gdyż Xiążęta Bedford i Devonschire, lubo sprzyjają gabinetowi obecnemu, nie chcieli jednak przyjąć tego dostojeństwa.

— Sądzą, że nowo mianowany sekretarz stanu Irlandyi, P. Labouchére, wyjedzie do Dublina dopiéro po ukończeniu obrad parlamentowych.

— Sir Robert Peel jeszcze nie wrócił do stolicy, gdyż Lord John Russell doniósł mu, że ledwo dzisiaj ukończy urządzenie gabinetu; poczém dopiéro Ministrowie dawniejszego składu, oddadzą, w pałacu Buckingham, następcom swoim pieczęcie urzędowe.

— W tych czasach przeszli znowu z anglikańskiego na łono katolickiego kościoła: członek uniwersytetu Oxfordzkiego, Dawid Levis; P. E. Horne, dotychczasowy angielski Proboszcz w Southampton, i Lady Georgiona Fullerton, siostra Lorda Granville i autorka romansu *Ellen Middleton*.

Dnia 7 lipca.

Dzisiaj były wielkie pokoje w pałacu Buckingham. Sir Robert Peel i członkowie dawniejszego gabinetu składali Monarchini, na pojedyńczém posłuchaniu, swoje pieczęcie urzędowe; następnie nowo-mianowani Ministrowie przypuszczeni zostali do ucałowania ręki Królowéj. Po pokojach odbyła się tajna rada, na któréj Monarchini nowym Ministrom wręczyła pieczęcie. Jutro znowu pod przewodnictwem Monarchini odbywać się będzie tajna rada.

— Wczoraj obie Izby zebrały się o zwykłych godzinach; w Izbie Wyższéj, stronnicy dawniejszego gabinetu zajęli miejsce na ławkach oppozycyjnych. Lord Cottenham, jako Lord Kanclerz, zasiadł na worze wełnianym; poprzednik jego, Lord Lyndhurst, złożył mu z tego powodu swoje powinszowanie.

— Mamy wiadomości z New-Yorku, z d. 18-go czerwca. Traktat Oregoński nie był jeszcze przełożony Senatowi, z powodu, że Prezes Komitetu spraw zagranicznych, P. Allen, złożył urzędowanie. Dnia 16-go miał być obrany nowy Prezes, a następnie traktat przedstawiony Senatowi, który go do roztrząśnienia Komitetowi odeszle. W Izbie Reprezentantów P. M'Dowell zaniósł protestacyą przeciw podziałowi Oregonu, ale taż, większością 156 głosów przeciw 35, odrzuconą została.

Włochy.

Rzym, 25 czerwca.

Wczoraj Ojciec św. z licznem gronem obecnych tu Kardynałów, znajdował się na nabożeństwie w Bazylice św. Jana Laterańskiego. Mimo palący upał i powiew siroco, lud zgromadził się tłumnie na wszystkich ulicach i placach, przez które miał przejeżdżać. Ojciec św. udał się do pomienionéj Bazyliki w sześciokonnéj karecie, za którą postępowało przeszło 60 innych, mieszczących w sobie Kardynałów i Dignitarzy. Przybywszy na plac przed Kościołem, udzielił ludowi klęczącemu swoje błogosławieństwo pasterskie, poczém znajdował się na Wielkiéj Mszy odprawionéj przez Arcykapłana Kościoła św. Jana, Kardynała Barberini. Po skończoném nabożeństwie, Jego Świątobliwość zwiedził pałac Sixtusa V-go, w którym poprzednik jego założył Muzeum starożytności, a następnie wrócił do pałacu Kwirynalnego, swojéj teraźniéjszéj rezydencyi. Hojne jałmużny, jakie w tych dniach rozdawano, Papież kazał wypłacić nie ze skarbu publicznego, lecz ze swego prywatnego majątku, który jest bardzo znaczny.

— Кардиналъ князь Шварценбергъ не пріѣхалъ въ Римъ по причинѣ занятій во ввѣренной ему епархіи. Кардиналъ архіепископъ Мехельнскій прибылъ сюда вчера вечеромъ.

27 Іюня.

Его Святѣйшество даетъ ежедневныя аудіенціи, на одной изъ нихъ, сочинителю знаменитаго сочиненія: *L'Italie illustre*, профессору Бетти, непремѣнному секретарю академіи св. Луки, пожаловалъ командорскій крестъ ордена св. Григорія. Всѣ удостоившіеся донынѣ чести быть у Его Святѣйшества превозносятъ, кромѣ вѣжливаго обращенія, свѣтскую его опытность. Какія надежды возбудило избраніе сего Папы въ провинціяхъ, можно судить изъ полученныхъ изъ Болоніи донесеній, гдѣ вечеромъ, по полученіи о томъ извѣстія, весь городъ, безъ приказанія, былъ иллюминованъ, чего вовсе тамъ не было въ честь послѣднихъ Папъ. Въ Синигаліи, городѣ, гдѣ родился нынѣшній Папа, неограничились одною только иллюминаціею, но еще составили общество, которое положило воздвигнуть въ честь его металлическую статую, а также востановить древній водопроводъ для снабженія города водою, и наименовать его *Acqua Pia* (отъ Пія IX). Въ первый день собрана была съ этою цѣлію сумма въ 80,000 скуди.

— Отсюда посланы предписанія, чтобы всѣ чрезвычайныя коммиссіи въ провинціяхъ были закрыты, и всѣ дѣла относительно политическихъ преступленій прекращены.

— Папа позволилъ одной извѣстной особѣ представить проектъ желѣзной дороги въ церковной области, подтвердивъ резолюцію своего предшественника, чтобы для работъ употреблены были только одни туземцы.

— Вновь назначенный государственный совѣтъ (*Consulta di Stato*) собрался, сегодня, въ первый разъ, и слушалъ докладъ кардинала Медичи-Спада, военнаго министра (*Presidente delle armi*), на счетъ образованія арміи. Слышно, что нѣсколько отрядовъ волонтеровъ будутъ находиться въ подвижномъ состояніи—и отправлены въ легацію.

— Папа назначилъ частнымъ своимъ секретаремъ прежняго своего учителя, Аббата Граціози.

— Кардиналъ Бональдъ, Ліонскій архіепископъ прибылъ сюда изъ Франціи.

— Съ прибывшимъ сюда изъ Мадрита курьеромъ, г-нъ Кастилла-и-Айенса получилъ предписаніе немедленно кончить переговоры съ папскимъ правительствомъ, относительно церковныхъ дѣлъ.

— Spodziéwany Kardynał Xiążę Schwarzenberg, nie przybył do tutejszéj stolicy, zatrzymały go bowiem obowiązki jego dyecezyi. Natomiast wczoraj wieczorem zjechał Kardynał Arcybiskup Mechliński.

Dnia 27 czerwca.

Ojciec św. daje codziennie posłuchania; na jedném z nich, zasłużonemu autorowi zaszczytnie znanego dzieła: *L'Italie illustre*, Professorowi Betti, stałemu Sekretarzowi Akademii św. Łukasza, udzielił krzyż komandorski orderu św. Grzegorza. Wszyscy, którzy dotychczas mieli zaszczyt zbliżyć się do Oca św., wychwalają, oprócz uprzejmego postępowania, jego doświadczenie światowe i swobodny takt obejścia się z ludźmi. Jakie nadzieje wywołał wybór tego Papieża w prowincyach, okazują doniesienia z Bononii, gdzie wieczorem po odebraniu o tém wiadomości, całe miasto dobrowolnie oświecone zostało, co wcale nie miało tam miejsca na cześć ostatnich Papieżów. W Sinigaglia, rodzinném mieście Ojca św., nie poprzestano na illuminacyi, ale jeszcze utworzyło się towarzystwo, które postanowiło wystawić jego statuę z kruszcu, oraz przywrócić starożytny wodociąg, do zaopatrywania miasta w dobrą do picia wodę, i nazwać go *Acqua Pia* (od Piusa IX). Piérwszego zaraz dnia zebrano na ten cel znaczną summę 80,000 skudów.

— Wysłane ztąd rozkazy, aby nadzwyczajne kommissye w prowincyach rozwiązane, i wszystkie sprawy względem przestępstw politycznych zawieszone zostały.

— Ojciec św. udzielił pewnéj znakomitéj osobie pozwolenie, przełożenia sobie projektu drogi żelaznéj w Państwie kościelném, potwierdził oraz decyzyą swego poprzednika, by do kierunku pracami i wykonania robót przy drogach żelaznych sami tylko krajowcy używani byli.

Nowo-mianowana Rada Stanu (*Consulta di Stato*) zgromadziła się dzisiaj raz piérwszy i słuchała sprawozdania Kardynała Medici Spada, Ministra wojny, (*Presidente delle armi*) o organizacyi wojska. Słychać, że kilka oddziałów ochotników ma być postawionych na stopie ruchomej i wysłanych do legacyi.

— Papież mianował prywatnym swoim Sekretarzem, dawniejszego nauczyciela swego, Opata Graziosi.

— Kardynał Bonald, Arcybiskup Lyoński, przybył tu z Francyi.

— Przybyły tu z Madrytu goniec przywiózł miał P. Castilla y Ayensa rozkaz, aby bezzwłócznie kończył układy ze Stolicą Apostlską, we względzie spraw kościelnych.

Португалія.

Извѣстія изъ Лиссабона, полученныя въ Парижѣ, простираются только до 3-го Іюня. Въ *Diario do Governo* обнародованъ декретъ, отъ 31-го Мая, о возстановленіи національной милиціи Королевства, распущенной и обезоруженной министерствомъ Косты Кабраля, которое полагало, что она слишкомъ доступна вліянію партій. Декретъ доказываетъ, что новый кабинетъ принужденъ согласиться на всѣ требованія революціонной партіи. Новый министръ внутреннихъ дѣлъ тщетно спѣшилъ возвѣстить циркуляромъ ко всѣмъ гражданскимъ губернаторомъ, отъ 27-го Мая, что Королева признаетъ происшедшее движеніе; тщетно также говорилъ онъ, что всѣ причины къ вооруженіямъ исчезли, и что всякій долженъ оставить оружіе. Инсургенты настаивали на своемъ требованіи, чтобы національная милиція была вновь вооружена. Понятно было бы, если бы кабинетъ герцога Пальмеллы принялъ эту мѣру при самомъ вступленіи своемъ въ управленіе, и исполнилъ ее какъ бы по доброй волѣ, но не легко объяснить, почему онъ ждалъ до тѣхъ поръ, пока инсургенты силою потребовали принятія оной. Должно думать, что эта слабость кабинета Пальмеллы повлечетъ за собою другія. — Какъ бы то ни было, хотя въ народѣ господствовало величайшее волненіе, однако, до 3-го Іюня, не происходило въ Лиссабонѣ ни какихъ новыхъ безпорядковъ. Нельзя сказать того же о прочихъ странахъ Королевства: всѣ города, всѣ села и деревни присоединились къ возстанію; всюду учреждены юнты. Толпы инсургентовъ еще не могли вторгнуться въ Порто, но ожидаютъ только благопріятнаго случая, чтобы овладѣть этимъ городомъ. Въ южныхъ округахъ Португаліи также господствуетъ совершенная анархія. Бежа, Тавира, Фаро и большая часть городовъ и мѣстечекъ Алентежо и Алгарвіи присоеди-

Portugalia.

Wiadomości z Lizbony, otrzymane w Paryżu, dochodzą tylko do 3-go czerwca. W gazecie *Diario de Governo* ogłoszony został dekret z d. 31 maja, o przywróceniu narodowéj milicyi królestwa, zwiniętéj i rozbrojonéj przez ministeryum Kosty Kabrala, z powodu lub pod pozorem, iż uległa za nazbyt wpływowi stronnictw. Dekret ten dowodzi, że nowy gabinet zmuszony jest zezwolić na wszelkie żądania stronnictwa rewolucyjnego. Napróżno nowy Minister spraw wewnętrznych, zawiadomił okolnikiem wszystkich cywilnych Gubernatorów, pod dniem 27 maja, że Królowa uznaje i utwierdza wszystkie zaszłe wypadki; napróżno oświadczył że wszystkie przyczyny do uzbrajania się ustały, i że każdy broń złożyć powinien; powstańcy trwali uporczywie w swoich żądaniach, aby narodowa milicya na powrót uzbrojoną została. Byłoby rzeczą łatwą do pojęcia, gdyby gabinet Xięcia Palmelli udał się był do tego środka zaraz przy objęciu rządów, i przywiódł go do skutku niby z własnéj swéj woli; ale trudno jest wytłumaczyć, dla czego zwlekał jakby umyślnie dopóty, aż rewolucyoniści zmusili go do tego kroku. Ta słabość gabinetu Palmelli wznieca obawę gorszych jeszcze następstw.— W Lizbonie, do d. 3 czerwca, chociaż pomiędzy ludem panowało największe wzburzenie, żadne jednakże nowe niespokojności nie zaszły. Ale nie można tego powiedzieć o innych stronach królestwa. Wszystkie miasta, wszystkie miasteczka i wioski oświadczyły się za powstaniem; wszędzie urządzone zostały junty rewolucyjne. Tłumy powstańców jeszcze nie mogły wedrzeć się do Oporto, ale oczekują tylko pomyślnéj pory dla opanowania tego miasta. W południowych okręgach Portugalii panuje także największy bezrząd. Beja, Tawira, Faro i większa część miast i miasteczek Alentejo i Algarbii, połączyły się z powstańcami północnych prowincyi. Wiele znakomitych osób i kilku urzędników schroniło się do Hiszpanii, do miasta Ajamonte, aby ujść przed napaścią buntowników.

нились къ движенію сѣверныхъ провинцій. Многія знатныя особы и нѣсколько чиновниковъ бѣжали въ испанскій городъ Аямонте, чтобы укрыться отъ нападенія мятежниковъ.

— Изъ Мадрита отъ 24 го Іюня сообщаютъ: „По донесеніямъ, полученнымъ изъ провинціи Трасъ-осъ-Монтесъ, толпа вооруженныхъ людей, числомъ около 600 человѣкъ, подъ командою какого-то Бенито Морона, напала, 16-го Іюня, на тамошній городокъ Монталегре, лежащій при испанской границѣ, и провозгласивъ Королемъ Донъ-Мигуэля, принудила жителей поклясться ему въ вѣрности. И въ другихъ пунктахъ этой провинціи, приверженцы претендента обнародовали его Королемъ; движеніе это, какъ слышно, распространяется также по провинціи Эятре-Миньо-э-Дуро. Изъ Браги отправили войска противъ этихъ новыхъ возмутителей общественнаго спокойствія.“

= Z Madrytu piszą pod d. 24 czerwca: „Podług wiadomości odebranych z prowincyi Tras-os-Montes, tłum uzbrojonych ludzi, w liczbie około 600, pod wodzą niejakiego Benito Moron, napadł d. 16 czerwca na portugalskie miasteczko Mont-Alegre, na granicy hiszpańskiéj leżące, i okrzyknąwszy Królem Don Miguela, zmusił mieszkańców do wykonania mu przysięgi na wierność. Na innych także punktach téj prowincyi, stronnicy pretendenta ogłosili go Królem, i poruszenie to, jak słychać, ma się rozciągać również w prowincyi Entre Minho-e-Douro. Z Braga wysłano wojsko, przeciw tym nowym burzycielom spokojności publicznéj.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Вашингтонъ, 9 Іюня.

Необыкновенная дѣятельность господствуетъ во всѣхъ арсеналахъ и на корабельныхъ верфяхъ. Черезъ два года Америка, (то есть Соединенные Штаты), будетъ имѣть не третій въ мірѣ, но второй военный флотъ; ибо у Французовъ недостаетъ судовъ меньшаго размѣра, необходимыхъ для произведеній неожиданныхъ экспедицій, и нападеній. У насъ уже теперь существуетъ 50 такихъ судовъ, и постройка ихъ не прекращается. При томъ суда сіи снабжены орудіями большаго колибра, какъ напр. одинъ военный бригъ имѣетъ 12-ть 96-ти-фунтовыхъ ударныхъ орудій. Англичане все болѣе и болѣе убѣждаются въ томъ, что въ странѣ нашей находится гораздо болѣе вспомогательныхъ средствъ, чѣмъ вообще думали донынѣ. Исчислили, что если президентъ приметъ всѣхъ, желающихъ поступить въ армію, то вскорѣ прибудетъ 60,000 чел., готовыхъ выступить въ походъ; 10,000 чел. стоитъ уже на мексиканской землѣ, не считая матросовъ и морскихъ солдатъ у береговъ. Но лучше все то будетъ походъ волонтеровъ въ Калифорнію, то есть тѣхъ, кои идутъ туда для поселенія. Изъ Мексики отправили въ Калифорнію отрядъ войскъ, который или слишкомъ поздно, или вовсе туда не прибудетъ. Такимъ образомъ Калифорнія *de facto* сдѣлается провинціею принадлежащею соединеннымъ Штатамъ. Самое большое сопротивленіе встрѣтятъ Американцы со стороны духовенства, которое имѣя тамъ отъ щедротъ испанскихъ Королей огромныя имущества, вѣрно не оставитъ употребить ихъ въ пользу сохраненія церковной власти и независимости націи.

— Соединенные Штаты имѣютъ около 10,000 линѣйнаго войска, состоящаго изъ волонтеровъ, получающихъ хорошее содержаніе, и съ коими весьма кротко обходятся. Не рѣдко случается, что иностранцы, нуждаясь въ средствахъ къ пропитанію, вступаютъ въ военную службу, и, выслуживъ узаконенное число лѣтъ, обращаются съ собранною въ это время суммою, къ торговымъ или промышленнымъ предпріятіямъ. Отъ этого рода войскъ отличается гражданская гвардія или милиція, въ коей обязанъ служить каждый способный носить оружіе гражданинъ отъ 15-лѣтняго до 40-лѣтняго возраста; всякій можетъ поступить въ какой угодно корпусъ. Сверхъ сего, образуются иногда совершенно новые корпуса, состоящіе изъ однихъ Нѣмцевъ, Французовъ, и т. п., и потому и именуются нѣмецкими, французскими и др. Корпуса эти устроиваются по собственному своему проекту, назначаютъ особенный мундиръ, почти всегда очень красивый и даже блестящій, и избираютъ своихъ офицеровъ. Ежегодно происходитъ одно или два лагерныя ученья отдѣльныхъ корпусовъ, о чемъ извѣщаютъ посредствомъ газетъ. Кто не явится на оныя, тотъ подвергается денежному взысканію, опредѣленному на такой случай каждымъ корпусомъ особо. Что касается огнестрѣльнаго оружія гвардейцевъ, то оно не одинаково. Иногда можно также замѣтить молодыхъ военныхъ людей, преимущественно въ первые два года службы, въ гражданскомъ платьѣ, и вмѣсто оружія, употребляющихъ при ученьѣ палки, что естественно, весьма смѣшно. Вообще въ гражданской гвардіи Соединенныхъ Штатовъ считается 1,200,000 человѣкъ.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Washington, 9 czerwca.

Niesłychana czynność panuje we wszystkich zbrojowniach i na warsztatach okrętowych. Za parę lat posiadać będzie Ameryka (to jest Stany-Zjednoczone) nie trzecią na świecie, ale drugą marynarkę wojenną; Francuzom bowiem zbywa na wszelkich mniejszych statkach, potrzebnych do wykonywania niespodzianych podjazdów, wycieczek i napadów. My mamy teraz 50 takich statków, i ciągle jeszcze więcéj ich budują. Do tego małe te statki mają działa ogromnego kalibru, jak np. 1 bryg wojennym 12 96-funtowych dział *à la Paixhans*. W każdym razie przekonywają się co raz bardzie Anglicy, że nasz kraj posiada nieskończenie więcéj źródeł pomocniczych, niż dotąd powszechnie sądzono. Obliczono, że jeżeli Prezydent przyjmie tych wszystkich, co się do służby wojskowéj zgłaszają, niebawem 60,000 ludzi stanie gotowych do boju; 10,000 ludzi stoi już na ziemi mexykańskiéj, nie licząc majtków i żołnierzy floty na pobrzeżach. Ale piękniejszém nad wszystko będzie pochód ochotników do Kalifornii, to jest tych, którzy na własną idą tam rękę, w celu osiedlenia się w téj prowincyi. Z Mexyku wysłano wojsko do Kalifornii, ale to albo za pożno, albo wcale tam nie przybędzie. Tym sposobem Kalifornia *de facto* stanie się prowincyą do Stanów-Zjednoczonych należącą. Największy opór przy wkrocenia do Mexyku, spotka Amerykanów ze strony duchowieństwa, które ze szczodrobliwości Królów hiszpańskich ogromne posiadając bogactwa, użyje ich za pewne na utrzymanie władzy Kościoła i niepodległości narodu.

— Zjednoczone-Stany mają około 10,000 wojska liniowego, składającego się z ochotników, którzy dobrze są płatni i bardzo łagodnego obejścia się doznają. Zdarza się przeto nieraz, iż cudzoziemcy, nie mając środków utrzymania, zaciągają się naprzód do wojska, a dopiéro po wysłużonym terminie, z wzbieraną sobie w tym czasie sumką, do handlu lub przemysłowości się biorą. Od tych żołnierzy zaciężnych odróżnia się gwardya obywatelska, czyli milicya, do któréj jest obowiązanym każdy, zdolny do broni obywatel, od 15 do 40 roku; ale każdy może sobie sam wybrać korpus, w którym chce służyć. Oprócz tego tworzą się niekiedy wcale nowe korpusy, złożone z samych Niemców, Francuzów i t. p., i ztąd też niemieckiemi, francuzkiemi nazwane. Te układają samo sobie ustawy, oznaczają sposób mundurowania się, który najczęściéj bywa bardzo ozdobnym, a nawet świetnym, i wybierają sami swoich oficerów. Corok odbywa się raz albo dwa razy popis pojedyńczych korpusów, co przez pisma publiczne bywa ogłaszane. Kto się nie stawi, ten podpada karze pieniężnéj, oznaczonéj w statutach. Co się tyczy broni ręcznéj gwardzistów, ta jest zazwyczaj bardzo nierówna, jedna o zamku z kapslami, druga ze skałką i t. d. Również widać niekiedy młodych wojskowych, zwłaszcza w piérwszych dwóch latach służby, zamiast munduru w ubiorze cywilnym, zamiast bronią, laseczką spacerową się mustrujących, co oczewiście bardzo śmiesznie wygląda. W ogólności liczy gwardya obywatelska Zjednoczonych Stanów 1,200,000 żołnierzy.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Глюксберга—Печ. позвол. 12-го Іюля 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*